

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o petycyi Dyrekeyi niemieckiej izraelickiej szkoły wyznaniowej we Lwowie, o uwolnienie od opłacania dodatku indemnizacyjnego i krajowego.

Wysoki Sejmie!

Dyrekeya „pierwszej szkoły izraelickiej wyznaniowej“ we Lwowie wniosła w imieniu swoim i nauczycieli tej szkoły, petycyę do Wysokiej Izby, w której przedstawia, że dyrektor i nauczyciele tej szkoły, istniejącej we Lwowie od 1845. roku, nie opłacali aż do 1885. roku dodatków indemnizacyjnych i krajowych przy podatku dochodowym, który opłacają; ale od roku 1886. c. k. administracya podatków wymierzyła im prócz podatku dodatek indemnizacyjny i krajowy, wydała nakazy płatnicze i od tego czasu je opłacają. Przeciw temu wymiarowi dodatków i nakazom płatniczym wniósł dyrektor i nauczyciele szkoły wyznaniowej izraelickiej rekurs do c. k. krajowej Dyrekeyi skarbu, na który otrzymali odpowiedź, że rekurs w tej sprawie wnieść winni do władzy autonomicznej. Przeto dyrektor i nauczyciele wspomnianej szkoły uczynili podanie do Wydziału krajowego o uwolnienie ich od opłacania dodatku indemnizacyjnego i krajowego, bo są nauczycielami przy szkole publicznej. Wydział krajowy w odpowiedzi z dnia 12. sierpnia r. b. nie uwzględnił powyższego żądania dyrektora i nauczycieli, opierając się na zdaniu Rady szkolnej krajowej, która w piśmie z dnia 12. czerwca 1888. roku orzekła: „że petenci są nauczycielami przy prywatnej szkole wyznaniowej izraelickiej we Lwowie, nie mającej praw szkoły publicznej, przeto nie mogą być zaliczeni do rzędu nauczycieli publicznych. Nie zadowolniona tą odpowiedzią Wydziału krajowego i czując się, jak pisze, pokrzywdzoną w swych prawach, wniosła Dyrekeya szkoły w imieniu swoim i nauczycieli petycyę do Wysokiego Sejmu, w której uprasza, aby Wysoka Izba uwolnić raczyła nauczycieli szkoły izraelickiej od płacenia dodatków indemnizacyjnego i krajowego, oraz aby poleciła, iżby im zwrócono kwoty pobrane tytułem tych dodatków za lata 1886., 1887. i 1888.

Aby uzasadnić to żądanie twierdzą najprzód petenci, że ta niemiecka izraelicka szkoła założoną była w 1845. roku jako zakład publiczny; że wprawdzie ustawa o zakładaniu szkół z dnia 14. maja 1869. roku postanowiła, że „szkołą publiczną jest ta, której koszta założenia lub utrzymania ponosi w całości lub części, państwo, kraj lub gmina miejscowa“, ale ponieważ ustawa ta nie może w tył działać, przeto, według twierdzenia petentów, nie tyczy się szkoły założonej w roku 1845. i petenci wyrażają zdanie, że szkoła ta ma „charakter a przynajmniej prawa za-

kładu publicznego“. Jako drugi argument za swem żądaniem przytaczają petenci, że chociażby mylnem było zdanie Dyrekcyi szkoły, przypisujące jej charakter publiczny, to w każdym razie ustawa powyżej powołana tyczy się szkoły a nie nauczycieli, „dla których nie nastąpiła żadna zmiana pod względem ich praw i obowiązków“. Jako trzeci dowód przemawiający zdaniem petentów za ich żądaniem, przytoczono w petycyi, iż według brzmienia ustawy z dnia 13. kwietnia 1878 roku, uwolnieni są od opłacania dodatków do podatku dochodowego wszyscy urzędnicy stale zamianowani przy urzędach i korporacjach autonomicznych, a ponieważ lwowska gmina izraelicka w załatwianiu swych spraw jest urzędem autonomicznym, przeto nauczyciele zamianowani przez nią są urzędnikami autonomicznymi i powinni być uwolnieni od opłaty dodatków do podatku dochodowego, który od płac swych opłacają. Wreszcie po 4te, powołują się petenci w uzasadnieniu swej petycyi na to, że opłata tych dodatków jest dla nich dotkliwym uszczerbkiem, gdyż płace ich są znacznie mniejsze od płac nauczycieli szkół publicznych lwowskich.

Komisya budżetowa zważywszy po 1sze, że w obec wyraźnego brzmienia §. 2. ustawy z dnia 14. maja 1869. roku, orzekającego jaka szkoła jest publiczną, szkoła niemiecka izraelicka we Lwowie nie jest szkołą publiczną, które to zdanie także Rada szkolna wypowiedziała, a nauczyciele we wszystkich innych szkołach prywatnych nie są uwolnieni od opłacania dodatków indemnizacyjnego i krajowego do podatku dochodowego, jaki im wymierza urząd podatkowy stosunkowo do ich płacy;

zważywszy po 2gie, że w danym wypadku nie jest bynajmniej moc ustawy wydanej w 1869 roku rozciągana wstecz, gdyż na mocy tej ustawy, orzeka się nie o tem, jaki charakter miała ta szkoła wyznaniowa w czasie jej założenia w 1845. roku i przed 1869. rokiem, ale o terażniejszym jej charakterze, że w obec ustawy powołanej z 1869. roku nie ma teraz charakteru szkoły publicznej;

zważywszy po 3cie, że jeżeli ta szkoła izraelicka wyznaniowa musi być, wobec obowiązujących ustaw, uznana za szkołę prywatną, więc także nauczyciele przy tej szkole nie mogą być uznani za nauczycieli przy szkole publicznej i posiadać ich praw, dopóki szkoła ta nie nabędzie charakteru szkoły publicznej;

zważywszy po 4-te, że ustawa z 13. Kwietnia 1878. r. uwalnia od opłaty dodatków urzędników przy korporacjach autonomicznych, zaś nauczyciele przy prywatnej szkole izraelickiej nie są urzędnikami przy korporacji autonomicznej;

zważywszy po 5-te, że petenci w ostatnim punkcie swej petycyi przedstawiając szczość swoich płac jako powód do uwolnienia ich od płacenia dodatków, odwoływać się zdają, aby Sejm w drodze łaski uwolnił ich od opłacania dodatku indemnizacyjnego i krajowego;

zważywszy wreszcie, że gdyby Sejm uchwalił teraz dla tych nauczycieli przy szkole lwowskiej izraelickiej żądane przez nich w drodze łaski uwolnienie ich od opłacania dodatków indemnizacyjnego i krajowego, musiałby przez samą sprawiedliwość uwolnić także od opłaty dodatków indemnizacyjnego i krajowego wszystkich nauczycieli przy szkołach prywatnych, co spowodowałoby znaczny uszczerbek tak w dochodach indemnizacyjnych, jak w dochodach skarbu krajowego.

Z tych wszystkich powodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm nie może uwzględnić petycyi Dyrekcyi szkoły wyznaniowej izraelickiej we Lwowie i przechodzi nad nią do porządku dziennego.

We Lwowie 10. Października 1888.

Za przewodniczącego:

Otton Hausner.

Sprawozdawca:

Leon Chrzanowski.